

Урок № 7

Тема: Лобіювання інтересів та корупція

Опрацюйте матеріали до уроку та виконайте завдання

Матеріали до уроку

Що таке корупція

Захист інтересів є усталеною практикою демократичної держави та невід'ємною частиною громадської та бізнес-діяльності. Але без наявності належного законодавчого поля та відповідного контролю захист інтересів може вийти за рамки закону та перетворитись на корупцію.

У більшості країн світу, в тому числі в Україні, такі дії є протизаконними, на відміну, від адвокації чи навіть лобіювання.

Корупція дозволяє посадовій особі отримати неправомірну (нечесну) вигоду від використання наданих їй службових повноважень та можливостей.

У багатьох енциклопедіях та словниках визначення корупції надається як дослівний переклад з латинської «corruption» — «корозія, роз'їдання, руйнування».

Кожне із визначень від найпростішого до найскладнішого, означає, загалом, одне і те саме — це, з одного боку, незаконні дії державної посадової особи, яка приймає, випрошує або вимагає гроші чи інші винагороди від громадян чи бізнесу, а з іншого, це дії громадян, які пропонують з власної ініціативи таким посадовим особам винагороду з метою оминати закон та отримати для себе перевагу або іншу особисту вигоду.

Найбільшим проявом корупції є хабарництво, коли чиновник за гроші чи за якесь інше «заохочення» робить те, чого не має права робити, чи, навпаки, не робить того, що мусив би зробити відповідно до своїх посадових обов'язків.

Завдання 1

- Наведіть приклади корупційних діянь

Завдання 2

- Прочитайте історію, дайте відповідь на питання і виконайте завдання

Громадянину Володимирі Нетребченко необхідно оформити потрібний йому документ — закордонний паспорт для подорожі в іншу країну — і це можна зробити лише у сервісному центрі або відділенні Державної міграційної служби.

За законом, процедура має тривати не більше 20 робочих днів, але на практиці вона затягується.

Громадянин В. Нетребченко вирішує заплатити знайомому державному службовцю додаткову суму за прискорення оформлення документа.

Державний службовець бере кошти і громадянин В. Нетребченко невдовзі отримав необхідний документ.

1. Чи помічаєте ви наявність таких проблем у вашому житті? Чи є у вашому колі спілкування люди, що постраждали від них?
2. Чи завжди хабар є гарантією вирішення проблеми?
3. Чи бачите ви зв'язок між описаною у тексті ситуацією та поширеністю корупції в державі?
4. Чи готові ви повідомляти про вимагання неправомірної вигоди у правоохоронні органи або ЗМІ? Якщо ні, то чому?
5. Чи відчуваєте ви, що несете частку особистої відповідальності за розв'язання цієї проблеми? Яка може бути ваша роль сьогодні і в дорослому житті?

Чому корупція несе загрозу

Корупція воює на боці ворога	через корупцію армія не отримує якісного забезпечення, а цивільне населення не отримує належної допомоги
Корупція відлякує інвесторів	інвестиції, які могли б створити нові робочі місця не йдуть до країни, оскільки не забезпечено рівних та прозорих умов для ведення бізнесу та не захищені права власності
Корупція вбиває	аварійні будівлі, які допущені до експлуатації завдяки хабарам, призводять до загибелі людей; нетверезі водії, що відкуповуються від відповідальності, вбивають людей
Корупція зменшує шанси на освіту	обдарована молодь обмежена у вступі до провідного ЗВО (закладу вищої освіти); хабарництво викладачів при прийомі іспитів та курсових робіт за гроші знижує якість підготовки фахівців
Корупція краде	сплачені податки осідають в кишенях корупціонерів, а не спрямовуються на розбудову важливих для громадян та їхніх дітей установ (поліклінік, дитячих садків, шкіл) та надання якісних послуг населенню.

В Україні діє Закон «Про запобігання корупції», який містить усі необхідні норми для усунення подібних корупційних ризиків. Однак будь-який закон, навіть найкращий, не забезпечить дотримання законності без активної громадянської позиції кожного з нас, яка виключить можливість корупційних порушень.

Завдання щодо подолання корупції в Україні включені до усіх стратегічних документів — як внутрішніх (Коаліційна угода між парламентськими фракціями, Стратегії та річні програми дій Уряду), так і міжнародних (Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та Порядок денний її імплементації, Програма співробітництва з Міжнародним Валютним Фондом тощо).

Суттєве зниження корупції є однією із ключових умов, за якими оцінюються перспективи інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) та отримання міжнародної фінансової допомоги, зокрема кредитування від Міжнародного Валютного Фонду (МВФ). Виконання низки зобов'язань в імплементації антикорупційної реформи вже зробило можливим лібералізацію візового режиму між Україною і ЄС та безвізові подорожі українців до більшості країн Європи.

Завдання 3

Дайте відповіді на запитання:

1. Чи може тільки законодавство і створення антикорупційних органів змінити ситуацію з корупцією в Україні?
2. Як змінити ставлення до проявів корупції у населення країни?
3. Хто може краще допомогти у справі запобігання і протидії корупції?
4. Яку роль при цьому відіграють громадські організації, Антикорупційні державні органи, медіа?

Урок № 8

Тема: Національна економіка та економіка домогосподарства під час війни

Матеріали до уроку

Економічна безпека

В широкому сенсі економічна безпека означає стійкість економіки країни до будь-яких негативних зовнішніх та внутрішніх загроз.

Загрозами можуть бути різні фактори:

- природні (цунамі, землетруси, виверження вулканів, повені, зсуви, зміни клімату);
- військові (агресія інших країн, терористичні акти);
- світові економічні та фінансові кризи;
- правова неврегульованість економічних відносин та порушення прав власності;
- недобросовісна конкуренція на міжнародних та національних ринках;
- неконтрольовані міграційні процеси;
- високий рівень тіньової економіки та корупції;
- зростання державного боргу.

Вплив війни на економічні процеси виробництва, розподілу, обміну та споживання

1. Перепрофілювання підприємств.

Приватні підприємства, які мають змогу продовжувати роботу в безпечних регіонах, можуть перепрофілювати своє виробництво на випуск товарів військового призначення або підвищеного попиту. Швейні підприємства, наприклад, можуть шити розвантажувальні жилети, підсумки, військову форму. Механічні майстерні – ремонтувати техніку для ЗСУ та зброю чи виготовляти запчастини для них. Такі рішення приймаються власниками підприємств. Утім слід враховувати, що часто для такого перепрофілювання може знадобитися інше обладнання, сировина і матеріали, тому цей процес доволі тривалий.

2. Релокація підприємств.

Підприємства з прифронтових регіонів можуть перевести своє обладнання в безпечні місця й евакуювати своїх працівників, щоб на новому місці розпочати виробництво. У цьому випадку підприємствам потрібна підтримка держави та місцевих органів самоврядування.

3. Фінансування потреб оборони та підтримка постраждалих.

Загалом економіка країни має бути переорієнтована на організацію спротиву військовій агресії. Це означає і додаткове фінансування всіх безпекових інституцій: ЗСУ, СБУ, ТРО, Національної гвардії. Також це включає організацію виробництва, закупівлі та постачання всього необхідного для оборони: зброї, боєприпасів, амуніції, засобів захисту тощо. Необхідним є повне завантаження всіх підприємств Укроборонпрому, створення нових структур у безпечних регіонах, розміщення оборонних замовлень на приватних підприємствах. Такі заходи потребують збільшення витрат Державного бюджету України та забезпечуються рішеннями Верховної Ради та уряду.

4. Ревізія доходів і раціональне використання грошей та майна.

І в мирний час ефективно використання бюджетних коштів, уникнення корупції, підтримка малозабезпечених верств населення мають не аби яке значення для нашого спільного добробуту. А під час війни це стає одним з важливих заходів вашої економічної безпеки та виживання.

Домашнє завдання:

Підручник: Васильків І. Д. Громадянська освіта. Інтегрований курс, рівень стандарту: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. // І. Д. Васильків, В. М. Кравчук, О. А. Сливка, І. З. Танчин, Ю. В. Тимошенко, Л. М. Хлипавка. – Тернопіль: Астон, 2018. – 256 с.

1. Опрацювати сторінки 210-216 вказаного підручника.
2. Зробити конспект уроку № 7-8 та виконати завдання

Виконані завдання надсилайте на електронну пошту

nataliia_matvieieva@ukr.net